

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมการป้องกัน
ภาวะแทรกซ้อนของผู้ที่เป็นเบาหวานที่มารับการรักษา
ที่โรงพยาบาลฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวจิตรนันท์ กุลทนนท์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. ประทุม	ศรีอวยงค์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สุชาติพิย์	อุปลาบดี	กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรังที่ต้องควบคุมการดำเนินของโรค เพื่อป้องกันหรือชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อน การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนของผู้ที่เป็นเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ได้รับความรู้ด้วยการรับประทานยาลดระดับน้ำตาลในเลือด ที่คลินิกเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนธันวาคม 2550 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2551 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 88 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบประเมินสมรรถนะในการดูแลตนเองสำหรับผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (ใช้ยารับประทาน) สร้างโดยวัลลา ดันตโยทัย (2536) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.88 และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน สร้างโดย สุนีย์ เก่งกาจ (2544) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีการทดสอบซ้ำได้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของกลุ่มตัวอย่างทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า รายด้านการใช้ยา ด้านการพักผ่อนและการขจัดความเครียด ด้านการควบคุมอาหาร ด้านการดูแลเท้า ด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป และด้านการงดสูบบุหรี่อยู่ในระดับสูง

ส่วนด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน ($r = .23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ที่พบในการศึกษาครั้งนี้อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นอาจมีปัจจัยบางประการนอกเหนือจากการศึกษาครั้งนี้ที่มีผลต่อการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนในผู้ที่เป็นเบาหวาน จึงควรมีการศึกษาถึงปัจจัยดังกล่าวต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Self-efficacy and Complication Prevention Behaviors Among Persons with Diabetes Mellitus at Fang Hospital, Chiang Mai Province

Author Miss Jitranan Kultanan

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Pratum	Soivong	Chairperson
Lecturer Suthatip	Upalabut	Member

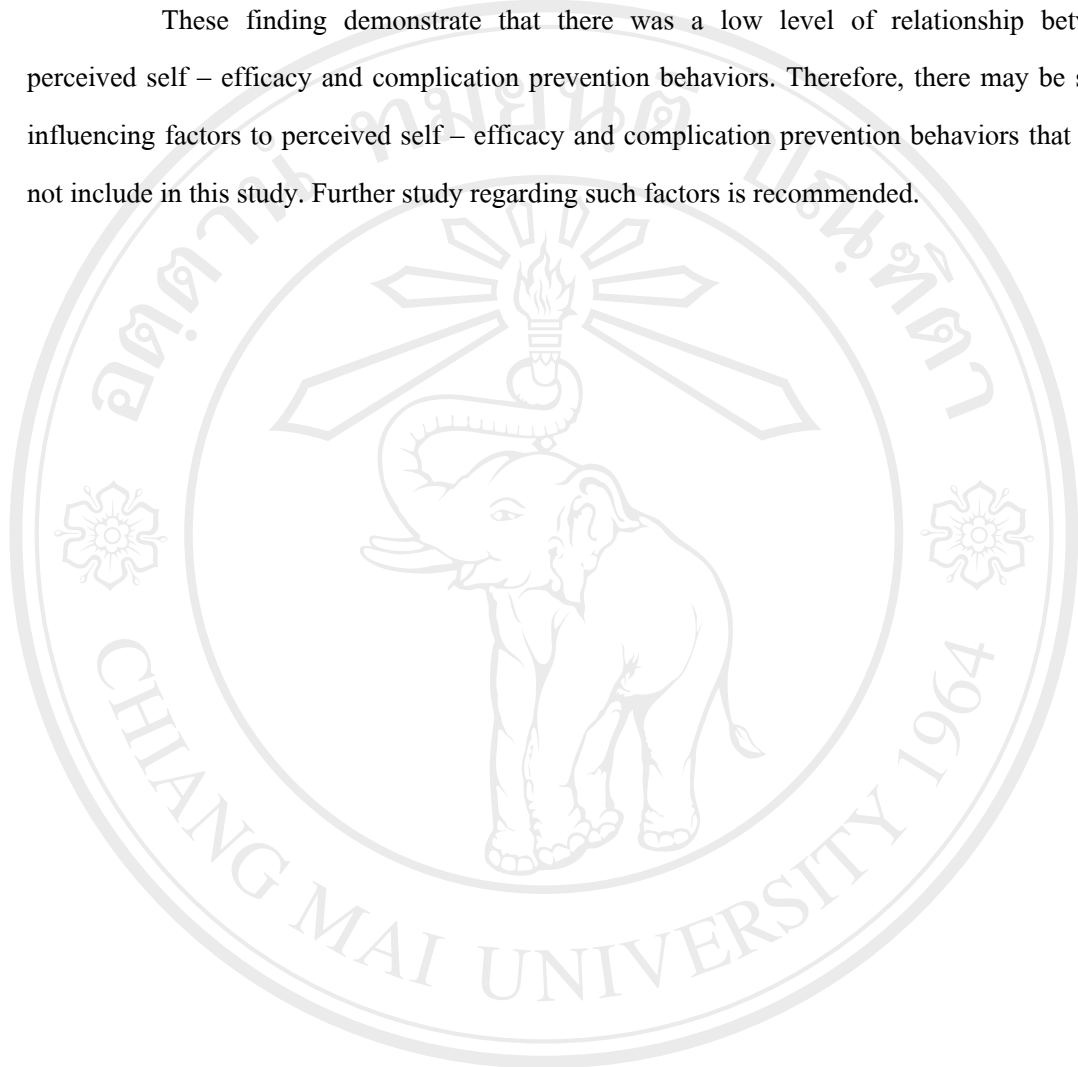
ABSTRACT

Diabetes mellitus is a chronic disease which needs to be controlled for progressive of disease in order to prevent or delay diabetic complications. This descriptive correlational study aimed to identify perceive self-efficacy and complication prevention behaviors among persons with diabetes mellitus who attended the diabetic clinic, Outpatient Department, Fang hospital, Chiang Mai province during December, 2007 to February, 2008. Purposive sampling method was employed to recruit 88 persons. Instruments for data collection consisted of; 1) Perceived Self-care Efficacy Questionnaire for Persons with Type 2 Diabetes (treated with diabetic drugs) developed by Tantayothai (1993), the reliability, test by Cronbach's alpha coefficient was 0.88, and 2) Complication Prevention Behaviors Questionnaire developed by Kanggard (2001), reliability by test – retest was 0.95. Data were analyzed by using descriptive statistics and Pearson's product moment correlation.

The finding of this study reveal that the total mean score and mean scores in each dimension of perceived self – efficacy were at moderate levels. The total mean score of complication prevention behaviors was at a high level. Considering each aspect, mean scores of diabetic drug usage, rest and stress management, dietary control, foot care, general health care, and smoking cessation were at high levels, where as a mean score of exercise behaviors was at a

moderate level. There was a significant positive relationship between perceived self-efficacy and complication prevention behaviors ($r = .23, p < .05$).

These finding demonstrate that there was a low level of relationship between perceived self – efficacy and complication prevention behaviors. Therefore, there may be some influencing factors to perceived self – efficacy and complication prevention behaviors that were not include in this study. Further study regarding such factors is recommended.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved